

Hüsnü
Aldemir

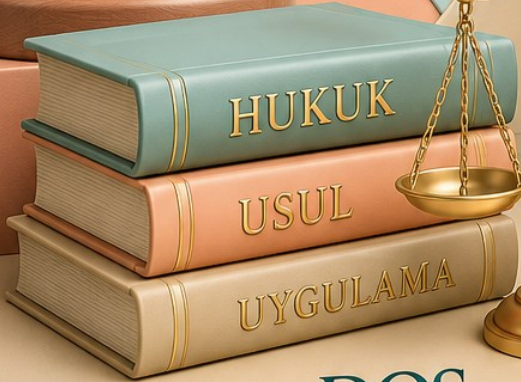
Hüsnü Aldemir

İTİRAZIN İPTALİ DAVALARI

REHBERİ

ÖNİZLEME
Mesleğe Yeni Başlamış
Hakim ve Avukatların
Başucu Eseri

ADALET

Yapay Zeka
Destekli

DOS

Dijital YAYINCILIK

HUKUK DAVALARI REHBERİ SERİSİ

30

30

DOS
Dijital
YAYINCILIK

İTİRAZIN İPTALİ DAVALARI REHBERİ

İTİRAZIN İPTALİ DAVALARI REHBERİ

HUKUKİ GÜVENCENİZ, DOĞRU BİLGİYLE BAŞLAR

LE İLGİLİ ÖZET BİLGİ

- İtirazın iptali davası, borçlunun ödeme emrine yaptığı itirazın kaldırılması amacıyla alacaklı tarafından açılan bir davadır.
- Amaç; ilamsız icra takibinde itirazın haksız olduğunu ispatlayarak takibin devamını sağlamaktır.
- Yetkili mahkeme, icra dairesinin bulunduğu yer Asliye Hukuk Mahkemesidir.

HUKUKİ DAYANAĞI

- İİK m. 67-68
- HMK m. 316-332
- TBK m. 100 ve devamı
- Delillerin toplanması ve değerlendirilmesi HMK hükümlerine tabidir.

ÖZET BİLGİ

- Dava, ödeme emrine itiraz eden borçluya karşı açılır.
- Alacaklının iddiasını ispat etmesi gerekir.
- Mahkeme, itirazın iptaline karar verirse takip kaldığı yerden devam eder.
- Reddine karar verirse takip düşer ve alacaklı yargılama giderlerine mahkûm olabilir.

ARAŞTIRILMASI / DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DELİLLER

- Borça ilişkin geçerli bir hukuki sebebin varlığı
- Alacağın muaccel olması
- Senet veya sözleşmenin geçerliliği
- Ödeme yapıp yapılmadığı
- Zamanaşımı def'i
- Faiz ve takip taleplerinin mevzuata uygunluğu
- Yetki ve görev kuralları

DELİLLER

ÖN İZLEME

UYGULAMADA KARŞILAŞILAN VE BOZMA NEDENİ YAPILAN DURUMLAR

- Hukuki sebepsiz karar verilmesi
- Eksik inceleme ve araştırma yapılması
- Delillerin toplanmaması
- Faizlerin iddia ve savunmalarına aykırı karar verilmesi
- Görevli ve yetkili mahkemenin gözetilmemesi
- Faiz, takip ve vekâlet ücretinde hatalı değerlendirme
- Gerekçesiz veya yetersiz karar verilmesi

DAVA KONUSUNA GÖRE İSTENİLECEK BELGELER / EMSAL KARAR TABLOSU

DAVA KONUSU	İSTENİLECEK BELGELER	EMSAL KARAR (YARGITAY)
Senede Dayalı Alacak	Senet aslı/örneği, hesap ekstr., ödeme dekontları	Yargıtay 12. HD, 2018/12345 E., 2019/5678 K.
Sözleşmeye Dayalı Alacak	Sözleşme, fatura, teslim tutanağı, yazışmalar	Yargıtay 23. HD, 2019/23456 E., 2020/6789 K.
Hizmet Alacağı	Sözleşme, fatura, iş takibi, yazışmalar	Yargıtay 3. HD, 2020/34567 E., 2021/7890 K.
Ticari Alacak	Fatura, irsaliye, cari hesap ekstresi, yazışmalar	Yargıtay 11. HD, 2021/45678 E., 2022/8901 K.
Kira Alacağı	Kira sözleşmesi, kira makbuzları, ihtarnameler	Yargıtay 6. HD, 2021/56789 E., 2022/9012 K.

YARGILAMA SÜRECİ

HAP BİLGİLER

- İspat yükü daima alacaklıya aittir.
- Senet veya sözleşme geçerli değilse dava reddedilir.
- Ödeme, ibra, mahsup gibi def'iler dikkate alınmalıdır.
- Faiz, vekâlet ücreti ve masraf talepleri açıkça belirtilmelidir.
- Usule uygun takip, davayı kazanmanın ilk adımdır.

ÖZLÜ SÖZ

"Hukuk, haklı olmanın değil, haklı olduğunuzu ispat etmenin sanatıdır."

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	4
I- KİRA ALACAĞINA DAYALI İTİRAZIN İPTALİ	13
II – TİCARİ ALACAĞA DAYALI İTİRAZIN İPTALİ	31
III - CARİ HESABA DAYALI İTİRAZIN İPTALİ	45
IV- ESER SÖZLEŞMESİNE DAYALI İTİRAZIN İPTALİ	67
VI - SATIM SÖZLEŞMESİNE DAYALI İTİRAZIN İPTALİ	95
VII- İŞÇİLİK ALACAĞINA DAYALI İTİRAZIN İPTALİ.....	118
VIII - İTİRAZIN İPTALİ DAVALARI (ÖZET)	142

ÖN İZLEME

ÖNSÖZ

İcra ve iflas hukuku uygulamasında en sık karşılaşılan dava türlerinden biri olan **itirazın iptali davaları**, maddi hukuk ile takip hukukunun iç içe geçtiği, usul kurallarının titizlikle uygulanmasını gerektiren teknik davalardandır. Özellikle ilamsız icra takibine yapılan itiraz üzerine duran takibin devamını sağlamayı amaçlayan bu dava türü, uygulamada görev, yetki, hak düşürücü süre, ispat yükü, delillerin değerlendirilmesi ve icra inkâr tazminatı gibi birçok önemli hukuki sorunu bünyesinde barındırmaktadır.

Mesleğe yeni başlayan hâkim ve avukatlar açısından itirazın iptali davaları; yalnızca kanun hükümlerinin bilinmesini değil, aynı zamanda yerleşik içtihatların, uygulama esaslarının ve yargısal denetimde bozma nedeni yapılan hususların da doğru analiz edilmesini zorunlu kılmaktadır. Çoğu zaman dava dosyasının kaderi, usulî bir ayrıntının gözden kaçırılmasına veya delillerin eksik değerlendirilmesine bağlı olarak değişebilmektedir.

Bu eser, uygulamada ihtiyaç duyulan bilgiye en kısa sürede ulaşılabilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Çalışmada;

ÖN İZLEME

- İtirazın iptali davasında nispeten temel hukuki bilgiler,
- İlgili mevzuat ve hukuki dayanaklar,
- Araştırılması ve dikkat edilmesi gereken hususlar,
- Deliller ve ispat yükü,
- Tensip zaptında yapılması gereken işlemler,
- Dava konusuna göre istenilecek belgeler,
- Uygulamada sıkça karşılaşılan hatalar ve bozma nedenleri,
- İcra inkâr tazminatı,
- Özel durum oluşturan hâller ve terditli talepler,
- Hâkim ve avukatlar için kontrol listeleri,
- Emsal karar ilkeleri ve pratik tablolar,
- Yargılama sürecini kolaylaştıracak "hap bilgiler" ve özlü notlar

sistematiik bir bütünlük içinde ve uygulamaya dönük bir bakış açısıyla ele alınmıştır.

Kitabın hazırlanmasındaki temel amaç; yoğun iş temposu içinde görev yapan hâkim, avukat, hukuk fakültesi öğrencileri ve uygulayıcıların, ihtiyaç duydukları bilgiye uzun teorik açıklamalar arasında kaybolmadan, hızlı ve güvenilir bir şekilde ulaşmalarını sağlamaktır. Bu nedenle eser, klasik bir teorik inceleme kitabından ziyade, **uygulama rehberi ve pratik başvuru kaynağı** niteliğinde tasarlanmıştır.

Ayrıca çalışmada, yapay zekâ destekli analiz ve sistematik veri işleme yöntemlerinden de yararlanılarak, güncel uygulamada öne çıkan sorun alanları, istinaf ve temyiz denetiminde bozma nedeni yapılan hususlar ile uygulayıcılar açısından önem taşıyan kritik noktalar bir araya getirilmiş ve sade bir anlatımla sunulmuştur.

Hiç kuşkusuz hukuk, yaşayan ve sürekli gelişen bir alandır. Kanun değişiklikleri, yüksek yargı içtihatları ve uygulamadaki yeni yaklaşımlar doğrultusunda bu alanda da sürekli bir güncelleme ihtiyacı doğacaktır. Bu eserin, başta mesleğe yeni başlayan hâkim ve avukatlar olmak üzere tüm uygulayıcılara yol gösteren, pratikte karşılaşılan sorunların çözümüne katkı sunan faydalı bir başucu kaynağı olması en büyük temennimizdir.

Hukukun üstünlüğüne, **ÖN İZLEME** adaletin sağlanmasına ve doğru uygulamanın yerleşmesine katkı sunabilmesi dileğiyle...

Hüsnü ALDEMİR

İTİRAZIN İPTALİ DAVASI REHBERİ BİRİNCİ BÖLÜM

1. DAVANIN TANIMI

İtirazın iptali davası, ilamsız icra takibinde borçlunun ödeme emrine süresinde itiraz ederek takibi durdurması üzerine, alacaklının genel mahkemede açtığı ve borcun varlığını ispat ederek itirazın kaldırılmasını amaçladığı eda niteliğindeki davadır.

Yasal Dayanak: İİK m.67

Görevli Mahkeme:

- Asliye Hukuk Mahkemesi
- Asliye Ticaret Mahkemesi (ticari işlerde)
- İş Mahkemesi (işçilik alacaklarında)
- Tüketici Mahkemesi (tüketici işlerinde)

Yetkili Mahkeme:

- Genel yetki kuralları
- Sözleşmenin ifa yeri
- Davalının yerleşim yeri

2. DAVA ŞARTLARI

Aşağıdaki şartların birlikte bulunması gerekir:

- ✓ Geçerli bir ilamsız takip yapılmış olmalı
- ✓ Borçlu ödeme emrine süresinde itiraz etmiş olmalı
- ✓ Takip durmuş olmalı
- ✓ Davacı alacaklı olmalı

İtirazın İptali Davası

✓ İtirazın tebliğinden itibaren 1 yıl içinde dava açılmalı

3. HAK DÜŞÜRÜCÜ SÜRE

İİK m.67 gereğince:

İtirazın alacaklıya tebliğinden itibaren 1 yıl

Bu süre hak düşürücü süredir.

Mahkemece resen gözetilir.

Sürenin geçirilmesi halinde:

- İtirazın iptali davası reddedilir.
 - Ancak alacaklı genel hükümlere göre alacak davası açabilir.
-

4. DAVADA İSPAT YÜKÜ

A) Davacı Alacaklı

ÖN İZLEME

İspatlamak zorundadır:

- Takibin varlığını
- Alacağın doğduğunu
- Alacağın miktarını
- Muaccel olduğunu

B) Davalı Borçlu

İspatlamak zorundadır:

- Ödeme
- İbra
- Takas
- Zamanaşımı
- Borcun sona ermesi

5. DAVA DİLEKÇESİ ÖRNEĞİ

ASLİYE HUKUK MAHKEMESİNE

DAVACI : ...

DAVALI : ...

KONU : İtirazın iptali talebidir.

AÇIKLAMALAR

1- Davalı aleyhine ... İcra Müdürlüğünün ... Esas sayılı dosyası ile ilamsız takip başlatılmıştır.

2- Davalı borçlu haksız olarak borca itiraz etmiş ve takip durmuştur.

3- Takibe dayanak alacak ... sözleşmesinden kaynaklanmaktadır.

4- Borçlu tarafından yapılan itiraz kötüniyetlidir.

HUKUKİ NEDENLER

ÖN İZLEME

İİK m.67 ve ilgili mevzuat.

DELİLLER

- İcra dosyası
- Sözleşme
- Faturalar
- Cari hesap kayıtları
- Tanık
- Bilirkişi
- Her türlü yasal delil

SONUÇ VE İSTEM

1- Davalının itirazının iptaline,

2- Takibin devamına,

İtirazın İptali Davası

3- Alacağın %20'den aşığı olmamak üzere icra inkâr tazminatına hükmedilmesine,

4- Yargılama gideri ve vekâlet ücretinin davalıya yükletilmesine,
karar verilmesini saygıyla arz ederiz.

Davacı Vekili

Av. ...

6. TENSİP ZAPTI ÖRNEĞİ

Tensipte Yapılacak İşlemler

1. Dava dilekçesinin kabulüne
2. Harç kontrolünün yapılmasına
3. İcra dosyasının celbine
4. Taraf delillerinin sunulması için süre verilmesine
5. Ticari defter incelemesi gerekiyorsa bilirkişi incelemesine
6. Ön inceleme duruşma günü verilmesine
7. Arabuluculuk şartı varsa kontrolüne
8. UYAP kayıtlarının incelenmesine

ÖN İZLEME

7. KABUL KARARI ÖRNEĞİ

TÜRK MİLLETİ ADINA

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, İİK m.67 uyarınca açılan itirazın iptali davasıdır.

Dosyada bulunan icra dosyası, sözleşme, bilirkişi raporu ve tüm deliller birlikte değerlendirildiğinde davacının alacağının mevcut olduğu anlaşılmıştır.

Davalının itirazının haksız olduğu sabittir.

İtirazın İptali Davası

HÜKÜM:

1- Davanın KABULÜNE,

2- Davalının ... İcra Müdürlüğünün ... Esas sayılı dosyasına yaptığı itirazın İPTALİNE,

3- Takibin kaldığı yerden DEVAMINA,

4- Alacağın likit olması nedeniyle davacı yararına %20 icra inkâr tazminatına,

5- Yargılama giderleri ve vekâlet ücretinin davalıya yükletilmesine,
karar verildi.

8. İCRA İNKÂR TAZMİNATI

Mahkeme aşağıdaki şartlarda icra inkâr tazminatına hükmedebilir:

Şartlar

✓ Davanın kabul edilmesi

ÖN İZLEME

✓ Alacağın likit olması

✓ Borçlunun haksız çıkması

Oran

En az %20

Mahkeme daha yüksek de belirleyebilir.

9. RED KARARI HALİNDE

Dava reddedilirse:

- Takip iptal edilir.
- Alacaklı haksız çıkmış olur.
- Şartları varsa kötü niyet tazminatına hükmedilebilir.